

начальному процесі ніколи не можна зупинятись на досягнутому, необхідно постійно рухатись вперед й розвиватись...

ЛІТЕРАТУРА

1. Піддубний В. Інформаційно-технологічний ресурс освіти в Україні // Українське суспільство. – 2003. Соціологічний моніторинг. – К., 2003.
2. [http://www.iktogskole.no/wp-content/uploads/2011/02/ipadasapedagogicaldevice-110222.pdf/](http://www.iktogskole.no/wp-content/uploads/2011/02/ipadasapedagogicaldevice-110222.pdf)
3. Мельник І. Ю. Інформаційно-комунікаційні технології як засіб розвитку менеджерської компетенції в університетській освіті // Педагогіка вищої школи: Методологія, теорія, технології. Вища освіта України. Теоретичний та науково-методичний часопис, Том II РОЗДІЛ V. «Інформаційні технології у навчальному процесі вищого навчального закладу». – К., 2013.

Бондар Я.

ТРАНСФЕР ЗНАНЬ НА ГЛОБАЛЬНОМУ РІВНІ

На початку XXI ст. практично всі розвинуті країни оголосили курс на перехід до економіки знань, концепція якої полягає у вирішальній ролі інновацій та знань як чинників сталого зростання економіки. У сучасних умовах глобалізованого світу міжнародний трансфер знань набуває все більшої актуальності. Знання, матеріалізуючись у технології, товари та послуги, перетинають національні кордони. Уряди країн, які усвідомили значущість знань для становлення та розвитку інноваційної економіки, здійснюють політику стимулювання трансферу знань.

Проблемі державного регулювання міжнародного трансферу знань присвячено роботи багатьох українських та зарубіжних учених, а саме: Ю. Адлера, О.Д. Белла, Є. Веліхова, В. Гейця, С. Глазьєва, М. Кастельса, В. Келлера, В. Кондрашової.

У сучасних умовах глобалізації для становлення в Україні інноваційної економіки все більшої актуальності набуває міжнародний трансфер знань, який є процесом безперервного руху знань між країнами світу [1, 339-348].

Запропоновано класифікацію теорій трансферу знань за принципом визначення сутнісної природи знань: трансфер експліцитних (явних) та імпліцитних (прихованих) знань. Експліцитні

(явні) знання можуть бути викладені на матеріальних носіях у вигляді формул, схем, графіків тощо. До імпліцитних (прихованих) знань віднесено знання, які знаходяться у свідомості індивідуума та не можуть бути відображені на матеріальних носіях (суб'єктивна думка, інтуїція, емоції тощо). Сутність державної політики регулювання міжнародного трансферу знань:

Системна складова: комплекс заходів, націлених на формування системи міжнародного трансферу знань.

Інституціональна складова: сукупність інститутів, що забезпечують цілеспрямовану діяльність держави у сфері регулювання трансферу знань і формують специфічне інституціональне середовище взаємодії суб'єктів учасників міжнародного трансферу знань

Структурна складова: складова частина загальної політики держави, що націлена на забезпечення інтенсифікації процесу міжнародного трансферу знань.

Функціональна складова: функції та завдання державних органів, націлені на інтенсифікацію процесу міжнародного трансферу знань в економіці України [2, 304-312].

На сучасному етапі розвитку світової економіки глобалізація набуває всеохоплюючого характеру. Усе більша кількість країн буде зовнішню політику за принципом відкритості, що стимулює вільний рух товарів, послуг, капіталу та трудових ресурсів у глобальному просторі. Процес міжнародного трансферу знань та інформації також має глобальний характер. Сучасний світовий ринок становить простір накопичення та перерозподілу знань.

Виділила два основних типи процесів генерації та трансферу знань: активний та пасивний. Характерною рисою активного процесу є забезпечення економічного зростання за рахунок вітчизняного науково-технологічного потенціалу (північноамериканський, західноєвропейський типи). Пасивний процес характерний для країн, які імпортують знання у вигляді технологій, ліцензій, патентів, ноу-хау з-за кордону (східноазіатський тип). Японія, Сінгапур, Тайвань, Корея, Малайзія та інші країни цього регіону використовують імітаційну модель інноваційного розвитку. Ці країни увійшли до десяти найбільш конкурентоспроможних економік світу, що обумовлює важливість для України вивчення їх досвіду.

Рівень розвитку економіки знань в Україні оцінено за такими показниками: кадрове забезпечення наукової сфери; результативність діяльності наукової сфери; інноваційна активність підприємств.

Більшість науковців зосереджено у вищих навчальних закладах та науково-дослідних інститутах, у той час як у розвинутих країнах світу

значна кількість учених працює в дослідних лабораторіях промислових підприємств, що спрощує трансфер знань із науки у виробництво. Визначено тенденцію збільшення кількості емігруючих працівників наукових організацій. Найбільшими реципієнтами імпліцитних (прихованих) знань України у вигляді емігруючих науковців є США, Росія, Німеччина.

Найбільша частка українських підприємств придбає знання ззовні у вигляді машин, обладнання і програмного забезпечення. 10% підприємств здійснюють внутрішні дослідження, і лише 2% українських підприємств співпрацюють із науковими організаціями й університетами. Це свідчить про те, що трансфер знань із науки у виробництво практично відсутній [3, 54-68].

Центральним органом виконавчої влади у сфері інвестиційної діяльності є Державне агентство України з інвестицій та розвитку. Діяльність Держінвестицій спрямована на залучення інвестицій в економіку та запровадження механізму стимулювання виробництва експортоорієнтованої або імпортозаміщуючої продукції але цей напрям (трансфер знань) не є першочерговим.

Державна політика регулювання міжнародного трансферу знань має бути узгодженою з інноваційною, науково-технічною, бюджетно-фінансовою, промисловою та зовнішньоекономічною. При розробці цієї політики мають бути враховані інтереси суспільства, бізнесу, громадських та наукових інституцій. Таким чином, необхідна система державного регулювання міжнародного трансферу знань, яка координуватиме процес генерації та трансферу знань від зародження ідеї до її комерціалізації на ринку.

Л И Т Е Р А Т У Р А

1. *Лимар В. В.* Трансфер технологій між Україною, країнами СНД та ЄС // *Управление экономикой переходного периода: сб. науч. тр. / НАН Украины, Ин-т экономики пром-сти. – Донецк, 2008. – Вып. 1. – С. 339-348.*
2. *Лимар В. В.* Участь України в міжнародному трансфері знань // *Экономические проблемы и перспективы стабилизации экономики Украины: сб. науч. тр.: в 2 ч. / НАН Украины, Ин-т экономики пром-сти. – Донецк, 2008. – Вып. 1, ч. 1. – С. 304-312.*
3. *Лимар В. В.* Міжнародний трансфер знань. Місце України на міжнародному ринку знаніємістких товарів // *Економіка: проблеми теорії та практики: зб. наук. пр.: у 6 т. – Дніпропетровськ: ДНУ, 2009. – Вып. 249, т. VI. – С. 1558-1563.*